Írta: Dr. Tar Ferenc
2011. május 11. szerda, 10:57 - Módosítás: 2011. május 11. szerda, 11:14

Körülbelül ezer agrár-könyezetgazdálkosi programban (akg) érintett termelő számíthat szankciókra a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól (MVH) amiatt, mert tavaly nem töltötte fel elektronikusan gazdálkodási naplója (GN) meghatározott adatait a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) honlapjára (webGN). A 13 550 érintett gazdálkodó csaknem 92 százaléka ugyanakkor teljesítette információszolgáltatási kötelezettségét. A mulasztóknál az MVH az éves támogatás 30 százalékát tartja vissza, és ez szakértői számítások szerint hektáronként 15-80 ezer forintos forrásmegvonásnak felelhet meg. Az elektronikusan feltöltött adatokból mostantól elő lehet állítani a Brüsszelben megkövetelt kötelező monitoring jelentéseket, amelyek hiányosságaiért – közölte az agromonitor.hu-val Tar Ferenc, az Ecologic Consulting Kft. ügyvezető igazgatója – Magyarország korábban súlyos bizottsági kritikákat kapott. Ugyanakkor további fejlesztésekre is szükség lenne, mert például a komoly szankciók ellenére az MgSzH rendszere az úgynevezett xml-es feltöltési formánál rövid képernyőüzeneten kívül semmilyen visszaigazolási bizonyítékot nem adott – állapította meg Tar Ferenc.

Az érintett gazdálkodók csaknem 92 százaléka teljesítette tavaly webGN kötelezettségét - közölte az agromonitor.hu-val az MgSzH sajtóirodája. A termelők a gazdálkodási naplók meghatározott adatait eredetileg szeptember 1. és november 30. között tölthették fel elektronikusan az MgSzH honlapjára, de a Vidékfejlesztési Minisztérium a határidőt december 10-ig meghosszabbította. Ez volt az első kötelező elektronikus adatszolgáltatási időszak a 2009-ben indult, új ötéves akg-ben, amely az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) forrásaira épül. A 92 százalékos naplóbeküldési arány azt jelenti, hogy az elektronikus adatszolgáltatási áttérés sikeres volt, és ebben szerepet játszott az MgSzH tájékoztatási és képzési kampánya – húzta alá a hivatal. A sajtóidoda tájékoztatása szerint a webGN kötelezettség 13 550 gazdálkodóra terjedt ki, így körülbelül ezren lehetnek azok, akik nem teljesítették a kötelező feltöltési előírásokat. Ők a jogszabályi rendelkezések szerint arra számíthatnak, hogy az MVH éves támogatásuk 30 százalékát visszatartja a mulasztás miatt. Ez szakértői számítások szerint hektáronként 15-80 ezer forintos forrásmegvonást jelenthet.

A benyújtott gazdálkodási naplókat ugyanakkor a hatóságok folyamatosan dolgozzák fel, elsősorban jelentések és lekérdezések formájában. A naplókban tapasztalt hibák és

szabálytalanságok közvetlenül nem vonnak maguk után szankciókat, mivel az adatbázis létrehozásának nem ez a célja – álapította meg az MgSzH. A gazdálkodási naplók benyújtására kizárólag az agrár-környezetgazdálkodási támogatásban részt vevők kötelezettek, míg a nitrátérzékeny, a kedvezőtlen adottságú (kat) és a Natura 2000-es területeken gazdálkodóknak nem kötelező az elektronikus beadás. Ennek ellenére utóbbiak közül néhány százan már elektronikusan küldték be gazdálkodási naplóikat. A későbbi kötelező benyújtást itt is jogszabály írhatja elő, de Az MgSzH-nak ma nincsenek információi arról, hogy e téren a tárca változtatásokat tervezne. Pozitív és negatív tapasztalatok egyaránt előfordultak a webGN első alkalmazásakor – húzta alá Tar Ferenc, az Ecologic Consulting Kft. ügyvezető igazgatója.

Hozzátette: egyértelműen kedvező, hogy az elektronikus feltöltés megkövetelése az akg programban résztvevők túlnyomó részével “megértette” a nyilvántartásvezetés szükségességét és fontosságát. Ebben szerepet játszik a 30 százalékos automatikus büntetés is, de a korábbi Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (NVT) öt évének siralmas tapasztalatai és az ebből származó Európai Bizottsági büntetőszankciók is elkerülhetetlenné tették a nyilvántartásvezetés szigorítását és az úttörőjellegű elektronikus módszer bevezetését – fogalmazott az ügyvezető igazgató. Szerinte szintén előnyös, hogy az elektronikusan feltöltött adatok lehetővé teszik az érdemi értékeléseket. Így például elő lehet állítani a Brüsszelben megkövetelt kötelező monitoring jelentéseket, amelyekért Magyarország korábban súlyos bizottsági kritikákat kapott. Pozitívnak tekinthető az MgSzH alapvető hozzáállása és a feltöltéssel kapcsolatban hozott több intézkedése (feltöltési útmutatója, segédlete, ügyfélszolgálata) is. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) “színvonalához” képest már-már európai szintű hozzáállást lehetett érzékelni – állapította meg Tar Ferenc. Ugyanakkor a kivitelezésbe hibák is csúsztak, és további fejlesztésekre is szükség lenne a webGN rendszer zökkenőmentesebb működtetéséhez – közölte az ügyvezető igazgató.

A hiányosságok részben az alkalmazás debütálásának, részben a szűkös hatósági forrásoknak és kapacitásoknak tudhatók be. Mivel az adatokat a gazdák számára ismeretlen és technikailag nehezebb módon kezelhető, új rendszerrel kellett feltölteni, további felkészítésre és a közreműködők (a falugazdászok és a kamarai tanácsadók) alaposabb képzésére lett volna szükség. A termelők ugyanis az ügyfélkapu Általános Nyomtatványkitöltő (ÁNYK) rendszerét önállóan alig használják, illetve kevesen vesznek igénybe olyan GN szoftvereket, amelyek a beadandó úgynevezett xml fájlokat egy gombnyomásra elkészítik. Szintén segítséget jelenthetett volna, ha a tavaly év végi beadási csúcs idejére közvetlenül (telefonon) elérhető, néhány fős felkészített ügyfélszolgálat jött volna létre. Tar Ferenc szerint komoly hiányosságnak tekinthető, hogy az MgSzH-s rendszer az xml-es feltöltési formánál rövid képernyőüzeneten kívül semmilyen visszaigazolást (bizonyítékot) nem adott, holott a komoly szankciójú kötelezettségnél a sikeres feltöltésről indokolt lett volna a komolyabb visszajelzés. Szükség lenne egy visszaellenőrzési modul alkalmazására is a beérkezett adatfájlok befogadásakor, feldolgozásakor és még inkább MVH-s továbbításakor, mivel számos gazdálkodó “szenvedett el” indokolatlan támogatáselvonást, mert egy elírt (vagy hiányos) regisztrációs szám miatt nem került rá arra a listára, amely alapján az MVH a szankcionálási

rendszert “beindította”. Egyszerű kontrollfunkcióval az ilyen esetek elkerülhetők lennének és nem kellene a kifizetés jelentős részére féléveket várni, amíg a fellebezési folyamat végén igazolódik a gazdálkodó kötelezettségteljesítése – hangsúlyozta Tar Ferenc.

www.agromonitor.hu 2011. május